

บุพเพสันนิวาส : ความเป็นหญิงสมัยใหม่ BUPPESANNIVAS: MODREN WOMANHOOD

มาลินี ไชฮะนิต, ทิพาพร เพ็งศรีโคตร, อนันตศักดิ์ พลแก้วเกษ

MALINEE CHAIHANIT, THIPHAPORN PHENGSRIKHOT, ANANTASAK PHONKAEWKET

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

FACULTY OF EDUCATION AND HUMAN DEVELOPMENT ROI ET RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดร้อยเอ็ด

ROI ET PROVINCE

Received: July 30, 2024

Revised: August 20, 2024

Accepted: August 27, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บุพเพสันนิวาส: ความเป็นหญิงสมัยใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นหญิงสมัยใหม่ ในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอผลงานแบบพรรณานาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 1 เรื่องใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง โดยเลือกละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาส ที่ออกอากาศผ่านทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 ในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ เวลา 20.20 - 22.20 น. ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ถึงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2561 รับชมย้อนหลังผ่านทางแอปพลิเคชัน 3plus เป็นกรณีศึกษา และคัดเลือกวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่แสดงถึงความเป็นหญิงสมัยใหม่ในละครเรื่องบุพเพสันนิวาสเท่านั้น เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ความเป็นหญิงสมัยใหม่ในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาส ประกอบไปด้วย 4 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นแรกลักษณะการใช้ภาษาปรากฏเด่นชัดที่สุดในเนื้อเรื่อง รองลงมาคือประเด็นลักษณะการแสดงออกภายนอกของตัวละคร ลำดับที่สามคือประเด็นการใส่ใจในรูปลักษณ์ และลำดับสุดท้ายคือประเด็นลักษณะวิธีการคิด

คำสำคัญ: ละครโทรทัศน์ บุพเพสันนิวาส ความเป็นหญิงสมัยใหม่

ABSTRACT

The study, Love Destiny: Modern Feminism, had an objective to study modern feminism in Love Destiny series. The analysis was in qualitative approach and presented in descriptive analysis. This research selected the sample by purposive sampling that was 'Love Destiny'

broadcasted through Channel 3 on weekend during 20.20-22.20 p.m. during February 21 – April 11, 2018. The rerun version watched from 3 plus application as a case study and analyzed only data reflected the modern feminism in this series. Tool for research was the modern feminism in Love Destiny series.

The result found that the modern feminism appeared in Love Destiny series consisted of 4 topics were the language usage, character's expression, appearance attention, and the way of thinking.

Keywords: Television series, Love Destiny, Modern feminism

บทนำ

ปัจจุบันสื่อละครโทรทัศน์ยังคงมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะละครโทรทัศน์ถ่ายทอดเรื่องราวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่องการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสมัยก่อน รวมไปถึงการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาที่สื่อออกมาถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในยุคปัจจุบันที่ปรากฏในเรื่อง เนื้อหาที่ถ่ายทอดออกมาสามารถเข้าถึงผู้คนได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยเนื้อหาในเรื่องจะสอดคล้องกับทฤษฎีของ Doly1991 “เพศทางกายภาพ” (Sex) เป็นคุณสมบัติทางกายภาพที่ติดตัวมนุษย์ทุกคนมาตั้งแต่กำเนิด เช่น เพศหญิง (female) มีหน้าอก มีประจำเดือน และมีอวัยวะเพศที่แสดงถึงความเป็นเพศหญิง ส่วนเพศชาย (male) มีอวัยวะเพศที่แสดงถึงความเป็นเพศชาย และมีการหลั่งน้ำอสุจิ เป็นต้น (Doly 1991 อ้างถึงใน มีโชค ราษฎร์ราญวัต, 2544)

“เพศสภาพ” (gender) หมายถึง คุณลักษณะและบทบาทที่ถูกประกอบสร้างจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมรวมถึงโอกาสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้หญิง ความเป็นผู้ชาย และความเป็นเพศอื่น ๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (World Health Organization, 2006) โดยได้มีการอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศทางกายภาพ และเพศสภาพโดยแยกแยะระหว่างภาพความเป็นผู้หญิงในสังคมปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่าผู้หญิงยุคใหม่มีความแตกต่างจากในอดีตมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ในอดีตภาพของความเป็นผู้หญิงคือการทำหน้าที่ ในฐานะของภรรยาที่ดีแม่ที่ดี ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าหน้าที่ของผู้หญิงถูกจำกัดให้อยู่แต่ในบ้านเท่านั้น ความเป็นผู้หญิงที่ดีในแง่ของความเป็นภรรยา คือ การเป็นช่างทำหลังซึ่งคอยดูแลสามี อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนและมีหน้าที่ในการทำอาหารและดูแลงานบ้านไม่ให้ขาดตกบกพร่อง ในขณะที่หน้าที่ของการเป็นแม่ที่ดีคือการอุ้มท้อง ให้กำเนิดบุตร และอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดาให้ดี ค่านิยม ค่านิยม ความเป็นผู้หญิงที่ถูกปลูกฝังถ่ายทอดรูนุสผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดยสถาบันต่าง ๆ มาเช่นนี้ทำให้ผู้หญิงต้องผูกติดอยู่กับกรอบความคิดเรื่องความเป็นผู้หญิง กาญจนา แก้วเทพ (2543: 97) แต่ในปัจจุบันพื้นที่ของผู้หญิงได้ถูกขยายขึ้นอย่างกว้างขวาง จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เราจะเห็นผู้หญิงเป็นผู้นำ กล่าวคือกล้าแสดงออก มีความรู้มีความมั่นใจในตัวเองโดดเด่นอยู่ในโลกของเศรษฐกิจการเมืองในฐานะของผู้บริหาร ธุรกิจหรือแม้แต่ในตำแหน่งหน้าที่ทางการเมือง ซึ่งที่มาของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นโดยสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ที่เป็นตัวการสำคัญในการร่วมประกอบสร้างความเป็นผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่อาจด้วยการผลิตภาพของผู้หญิงที่สังคมต้องการให้เป็น ภาพความเป็นผู้หญิงที่สังคมอยากให้เป็นนั้นยังคง

เป็นไปในลักษณะที่ง่ายต่อการควบคุมของเพศชาย กาญจนา แก้วเทพ (2543: 106-13) แม้ในสังคมปัจจุบันที่เราเห็นผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้นแต่สังคมก็ยังคงสร้างกลไก หรือ ภาพลวงบางอย่างในการควบคุมร่างกายของผู้หญิงด้วยการใช้อำนาจผ่านกระบวนการขัดเลาทางสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่เริ่มตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูลูกสาวโดยมีพ่อเป็นใหญ่ในบ้าน มักจะปลูกฝังให้ลูกสาวอยู่ติดบ้าน “อยู่กับเหี่ยว ฝากับเรือน” ไม่ค่อยจะสนับสนุนให้ลูกสาวออกไปผจญภัยค้นหาโลกภายนอกหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนที่ช่วยเน้นย้ำการอบรมของบุพการีบรรทัดฐานทางสังคมต่าง ๆ ที่สร้างระเบียบข้อห้ามมากมาย ที่ผู้หญิงจะต้องปฏิบัติตามเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ เช่นในสมัยโบราณผู้หญิงไทยจะถูกห้ามว่า อย่าเสยผมระหว่างกลางวิถี อย่าเดินคนเดียวในที่สาธารณะ แต่เมื่อระบบทุนนิยมและอุดมการณ์ประชาธิปไตยแพร่หลายมากขึ้น ทำให้ปริณิชนของผู้หญิงขยายออกสู่สาธารณะมากขึ้นอันเนื่องมาจากความต้องการแรงงานราคาถูก และปรัชญาของประชาธิปไตยที่ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากประชาชนทุกคนโดยไม่จำแนกเพศ เชื้อชาติ ศาสนา เป็นเหตุให้ผู้หญิงถูกเรียกร้องให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นจนถึงการก้าวเข้ามาในพื้นที่ของผู้ชายมากขึ้นในโลกของการทำงาน ซึ่งทำให้ผู้หญิงอาจต้องใช้ความพยายาม ในการข้ามอุปสรรคต่างๆด้วยการสร้างความเป็น ผู้หญิงเก่ง ผู้หญิงทันสมัย หรือผู้หญิงทำงาน (working women) เพื่อให้เกิดการสร้างเกณฑ์ใหม่ในการตัดสินคุณค่าของบุคคลจากความสามารถแทนเกณฑ์เดิมที่เคยใช้ “เพศ” เป็นตัวตัดสิน

แนวคิดทัศนคติที่ปรากฏในเรื่องบุพเพสันนิวาสเป็นสิ่งที่ผู้หญิงถูกกดขี่และได้รับความไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติ ของเพศชาย ด้อยค่ากว่าชายในสมัยก่อน ซึ่งเป็นเรื่องที่เห็นได้ทั่ว ๆ ไปในสังคม ตัวละครที่แสดง พฤติกรรมต่าง ๆ จึงเป็นตัวแทนของความคิดของผู้เขียนนำเสนอให้มีลักษณะที่แตกต่างไป จากแนวคิดตัวละครในบทละครโทรทัศน์แบบเดิม ๆ การที่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงสามารถมีความอดทนภายใต้ความกดดันนั้นนับได้ว่ามีความฉลาดทางอารมณ์ในการจัดการกับปัญหา ของตัวละครเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นไปที่ความต้องการต่อสู้เพื่อยกระดับสถานภาพของผู้หญิง ให้มีความเท่าเทียมผู้ชาย

ปัจจุบันยังมีสื่อบันเทิงหลายประเภท เช่น เพลง ละคร ภาพยนตร์ วารสาร ต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งละครเป็นอีกหนึ่งสื่อที่สามารถสะท้อนสภาพสังคม และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้ที่ได้รับชม โดยตัวละครจะเป็นตัวที่ดำเนินเรื่องเพื่อให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ ตัวละครแต่ละตัวจะถูกกำหนดบุคลิก และอุปนิสัยให้ชัดเจนเพื่อจะทำให้ผู้ชมเห็นภาพมากที่สุด ทั้งยังมีการสร้างฉากและบรรยากาศของเรื่องขึ้นมาในแต่ละฉากจะให้อารมณ์บรรยากาศและความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้ที่รับชมได้มีความรู้สึกเหมือนจริงเพิ่มมากขึ้น และยังแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตสะท้อนความเป็นอยู่ของสังคมในยุคนั้น ๆ ว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร ละครบางเรื่องก็มุ่งเน้นเพื่อความบันเทิง มุ่งเน้นไปในด้านเสียดสีสังคมสะท้อนสังคมให้คนได้รับรู้ หรือบางครั้งก็สอดแทรกข้อคิดคำสอน วิถีชีวิต คติชนต่าง ๆ ซึ่งละครมีหลายรูปแบบมีทั้ง ดราม่า คอมเมดี้ สยองขวัญ ฯลฯ ที่แสดงออกผ่านบทบาท ทัศนคติความเป็นหญิงสมัยใหม่ของตัวละครในเรื่อง ภาวดี พงษ์ศิริ ได้สร้างภาพสตรีที่มีความเข้มแข็ง มีความอดทน ต่อการใช้ชีวิตในยุคสมัยก่อนไว้สูงมาก เนื่องจากตัวละครเอกที่ปรากฏในเรื่องเป็นคนในยุคสมัยใหม่ แต่ได้มาใช้ชีวิตในยุคสมัยอยุธยา ทำให้ได้เห็นการใช้ชีวิตของคนในอดีต และการปรับตัวให้อยู่รอดในสังคม

แต่อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวบททฤษฎีความเป็นหญิงสมัยใหม่ จากบทละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาส ที่เผยแพร่ช่อง 3 ปี พ.ศ.2561 กำกับการแสดงโดย ภาวดี พงษ์ศิริ เพื่อศึกษาความเป็น

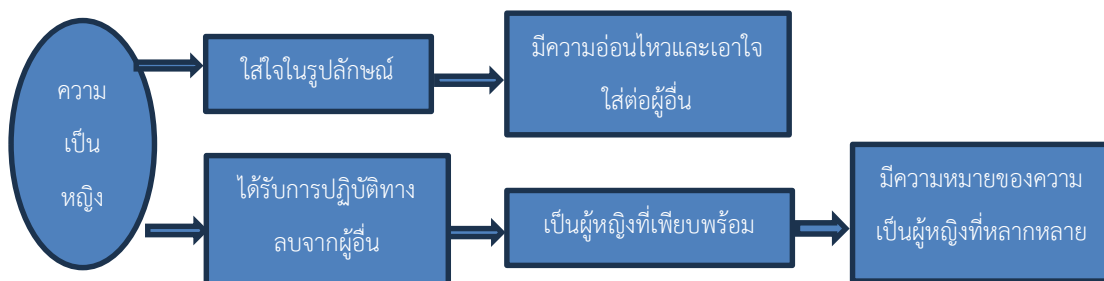
หญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส มีลักษณะของความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในเรื่องโดยดูจากตัวบทละครโทรทัศน์เป็นหลักแล้วนำมาเปรียบเทียบกับกันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ในบทละครเรื่องบุพเพสันนิวาส อันเป็นที่น่าสังเกตได้ว่า ตัวละครเอกที่เป็นผู้หญิงในละครได้แสดงถึงความเป็นหญิงสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิต การกล้าแสดงออก การแสดงถึงสิทธิของตัวเองโดยไม่ต้องรอฟังคำสั่งจากผู้ชาย ซึ่งหญิงสมัยก่อนจะไม่แสดงพฤติกรรมเช่นนี้ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ได้สะท้อนให้เห็นความเป็นหญิงสมัยใหม่ในบทละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาส ที่เผยแพร่ช่อง 3 ปี พ.ศ.2561 กำกับการแสดงโดย ภาวัต พนังคศิริ ส่งผลให้ผู้หญิงกล้าแสดงออกในที่สาธารณะ และอยากกระทำแต่ไม่สามารถกระทำ เนื่องจากถูกกดทับด้วยวัฒนธรรมหลักหลายประการ ละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาสจึงสื่อที่สะท้อนให้สังคมได้รับรู้ว่า ความประพฤติของผู้หญิงบางอย่างที่ไม่สามารถกระทำได้สมัยก่อน บัดนี้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปพฤติกรรมบางที่ผู้หญิงสมัยก่อนทำไม่ได้ แต่สมัยนี้สามารถทำได้เพราะถือว่าเป็นเรื่องปกติตามกระแสโลกที่เปลี่ยนไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีความเป็นหญิงของ Doly 1991 (Doly 1991 อ้างถึงใน มีโชค ราชภูรานันต์, 2544) ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แหล่งข้อมูลเป็นละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เรื่องบุพเพสันนิวาส เนื่องจากเป็นละครที่ได้รับความนิยมเป็นจำนวนมาก ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ถึงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2561 รวมถึงการรับชมย้อนหลังผ่านทางแอปพลิเคชัน 3 plus จำนวนทั้งหมด 18 ตอน

วิธีการคัดเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลเป็นละครโทรทัศน์ เรื่องบุพเพสันนิวาสออกอากาศผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ เวลา 20.20 - 22.20 น. ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ถึงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.

2561 รวมถึงการรับชมย้อนหลังผ่านทางแอปพลิเคชัน 3 plus จำนวนทั้งหมด 18 ตอนโดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะตัวบทที่มีแสดงความเป็นหญิงสมัยของตัวละครเอกและตัวละครรอง เรื่องบุพเพสันนิวาส

การจัดการข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 1 เรื่อง ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง โดยเลือกละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาสออกอากาศผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ เวลา 20.20 - 22.20 น. ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 ถึงวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2561 รวมถึงการรับชมย้อนหลังผ่านทางแอปพลิเคชัน 3 plus เป็นกรณีศึกษา และคัดเลือกวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่แสดงถึงความเป็นหญิงสมัยใหม่ของตัวบทเท่านั้น เช่น การดำเนินชีวิต การใช้ภาษา การแต่งกาย ภาพการเป็นผู้นำ เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในเรื่องบุพเพสันนิวาส ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และรับชมย้อนหลังผ่านทางแอปพลิเคชัน 3 plus และกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นหญิงตามทฤษฎีของ Doyle 1991 และแนวคิดองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ตัวละคร โครงเรื่อง แก่นเรื่อง และฉากของอริสโตเติล (Aristotle) ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความเป็นหญิงที่ปรากฏในบทละคร
2. ความแตกต่างการดำเนินชีวิตของคนสมัยก่อนกับคนยุคปัจจุบัน
3. โครงเรื่อง (Plot)
4. ตัวละคร
5. แก่นเรื่อง
6. ฉาก

การวิเคราะห์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏในเรื่องบุพเพสันนิวาส ตามกรอบแนวคิดผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ในประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การใช้ภาษา
2. ลักษณะการแสดงออก
3. การใส่ใจรูปลักษณ์
4. ลักษณะวิธีการคิด

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การคัดเลือกข้อมูลตามกรอบแนวคิดการเกี่ยวกับความเป็นหญิงตามทฤษฎีของ Doyle 1991 ที่ปรากฏในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส ดังนี้ 1) การใช้ภาษาที่สื่อถึงความหญิงสมัยใหม่ของตัวละคร 2) ลักษณะการ

แสดงออกที่สื่อถึงความหึงหวั่นใหม่ของแต่ละคน 3) การใส่ใจรูปแบบที่สื่อถึงความหึงหวั่นใหม่ของแต่ละคน และ 4) ลักษณะวิธีการคิดที่สื่อถึงความหึงหวั่นใหม่ของแต่ละคน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นหึงหวั่นใหม่ที่ปรากฏในละครโทรทัศน์เรื่องบุพเพสันนิวาส ประกอบไปด้วย 4 ประเด็น ผู้วิจัยได้เรียบเรียงประเด็นที่ปรากฏเด่นชัดไว้ดังนี้ ประเด็นแรกลักษณะการใช้ภาษา ปรากฏเด่นชัดที่สุดในเนื้อเรื่อง รองลงมาคือประเด็นลักษณะการแสดงออกภายนอกของตัวละคร ลำดับที่สามคือ ประเด็นการใส่ใจในรูปแบบ และลำดับสุดท้ายคือประเด็นลักษณะวิธีการคิด ดังต่อไปนี้

ความเป็นหึงหวั่นใหม่ของตัวละคร เรื่องบุพเพสันนิวาส

การวิจัยเรื่อง บุพเพสันนิวาส: ความเป็นหึงหวั่นใหม่ โดยการศึกษาตัวบท ซึ่งศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1. ลักษณะการใช้ภาษา ได้ผลวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ เกศสุรางค์ขึ้นมาในร่างของแม่หญิงการะเกด พร้อมกับความหวาดระแวงและกลัวสิ่งต่าง ๆ รอบข้าง ในขณะนั้นหมื่นสุนทรเทวา ได้เดินเข้ามาใกล้ ๆ ขณะนั้นเกศสุรางค์รู้สึกกลัว และตกใจ จึงแสดงท่าทีและภาษาที่ตนใช้แตกต่างจากทุกคนที่อยู่ในยุคนั้น

ภาพที่ 1 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

การะเกด : พวกคุณเป็นใครกันหรือคะ ที่นี่ที่ไหน
โหราธิบดี : ออเจ้าเป็นอะไรหรือ แม่การะเกด
การะเกด : ไม่ใช่ค่ะ ฉันไม่ใช่การะเกด

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาข้างต้นเห็นได้ชัดเจนว่ามีการใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า ฉัน แทนผู้อื่นว่า คุณ เธอ ส่วนคนสมัยเก่าแทนตนเองว่า ข้า แทนผู้ที่อายุน้อยกว่าหรือยศศักดิ์ต่ำกว่าว่า เอง , ออเจ้า ซึ่งคำว่า ออเจ้าหมายถึง เธอ หรือคุณ เป็นสรรพนามแทนบุคคลที่ 2 ใช้แทนคนที่เราพูดด้วย เพียงแต่เอาไว้เรียกคนที่อายุน้อยกว่า อาวุโสน้อยกว่า เป็นคำโบราณ สมัยสมเด็จพระนารายณ์ มีบอกไว้อยู่ในจดหมายเหตุลาลูแบร์ซึ่งเป็นบันทึกของบาทหลวงฝรั่งเศสที่เข้ามาในอยุธยาสมัยนั้น กล่าวคือ คนสมัยเก่าจะมองว่าการเกิดมีการใช้ภาษาที่ผิดแปลกไปจากเดิม มีการใช้คำสรรพนามเรียกแทนตนเองว่า ฉัน ทำให้คนสมัยเก่าฟังแล้วไม่เข้าใจว่าเหตุใดการเกิดจึงเรียกแทนตัวเองว่า ฉัน ซึ่งต่างจากคนในสมัยนั้น ดังประโยคที่ว่า “พวกคุณเป็นใครกันหรือคะ” และ “ฉันไม่ใช่การเกิด” ทำให้คนสมัยนั้นคิดว่าการเกิดเป็นบ้าเสียสติไปแล้วแต่ในสมัยปัจจุบันถือว่าเป็นคำสรรพนามแทนตัวเองที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

1.2 การใช้คำสรรพนาม คำสรรพนาม มีการใช้คำสรรพนามในการพูดของหญิงสมัยใหม่กับหญิงสมัยเก่า เห็นได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างฉากที่เกศสุรางค์ตื่นมาในร่างของแม่หญิงการเกิดพร้อมกับการหวาดระแวงและกลัวสิ่งต่าง ๆ รอบข้าง ในขณะที่หมื่นสุนทรเทวา ได้เดินเข้ามาใกล้ ๆ ขณะนั้นเกศสุรางค์รู้สึกกลัวและตกใจจึงแสดงท่าทีและภาษาที่ตนใช้แตกต่างจากทุกคนที่อยู่ในยุคนั้น ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 2 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

การเกิด : พวกคุณเป็นใครกันหรือคะ ที่นี้ที่ไหนคะ
โหราธิบดี : ออเจ้าเป็นอะไรหรือ แม่การเกิด
การเกิด : ไม่ใช่ค่ะ ฉันไม่ใช่การเกิด

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาข้างต้นเห็นได้ชัดเจนว่ามีการใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า ฉัน แทนผู้อื่นว่า คุณ เธอ ส่วนคนสมัยเก่าแทนตนเองว่า ข้า แทนผู้ที่อายุน้อยกว่าหรือยศศักดิ์ต่ำกว่าว่า เอง , ออเจ้า ซึ่งคำว่า ออเจ้าหมายถึง เธอ หรือคุณ เป็นสรรพนามแทนบุคคลที่ 2 ใช้แทนคนที่เราพูดด้วย เพียงแต่เอาไว้เรียกคนที่อายุน้อยกว่า อาวุโสน้อยกว่า เป็นคำโบราณสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มีบอกไว้อยู่ในจดหมายเหตุลาลูแบร์ซึ่งเป็นบันทึกของบาทหลวงฝรั่งเศส

ที่เข้ามาในอยุธยาสมัยนั้น กล่าวคือ คนสมัยเก่าจะมองว่าการเกิดมีการใช้ภาษาที่ผิดแปลกไปจากเดิม มีการใช้คำสรรพนามเรียกแทนตนเองว่า ฉัน ทำให้คนสมัยเก่าฟังแล้วไม่เข้าใจว่าเหตุใดการเกิดจึงเรียกแทนตนเองว่า ฉัน ซึ่งต่างจากคนในสมัยนั้น ดังประโยคที่ว่า “พวกคุณเป็นใครกันหรือคะ” และ “ฉันไม่ใช่การเกิด” ทำให้คนสมัยนั้นคิดว่าการเกิดเป็นบ้าเสียสติไปแล้ว แต่ในสมัยปัจจุบันถือว่าเป็นคำสรรพนามแทนตัวเองที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

1.3 การใช้คำลงท้าย และคำขานรับ มีการใช้คำลงท้ายและคำขานรับในการพูดระหว่างหญิงสมัยใหม่กับหญิงสมัยเก่าเห็นได้อย่างชัดเจน ฉากที่พระเอกกลับมาจากการเป็นราชบุตรของอยุธยาที่พระนารายณ์ส่งไปเป็นราชบุตรที่ฝรั่งเศส มีเจ้าพระยาโหราธิบดี คุณหญิงจำปา แม่หญิงการเกิด และบ่าวไพร่ คอยต้อนรับเต็มเรือน ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 3 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

คุณหญิงจำปา :	นางปริกนางจวงตามข้าลงไปในครัวไปจัดสำรับให้พ่อเดช
ปริก/จวง :	เจ้าค่ะ
คุณหญิงจำปา :	แม่การเกิดตามป้างไปในครัว ไปเอาน้ำชากับของว่างมาให้พี่เจ้าลิ
การเกิด :	ค่ะ
การเกิด :	คุณพี่คะ
พระศรีวิสารสุนทร :	ข้ามีลางสิ่งจะให้พ่อเจ้า ด้วยหนา
พระศรีวิสารสุนทร :	สมุด
การเกิด :	ขอบคุณนะค่ะ

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาเห็นได้อย่างชัดเจนจากคำลงท้ายและคำขานรับ กล่าวคือ การเกิดมีการใช้คำลงท้ายว่า คะ ค่ะ นะคะ ซึ่งคนในสมัยอยุธยาไม่นิยมใช้กัน เนื่องจากสมัยอยุธยาจะใช้คำลงท้ายว่า เจ้าค่ะ/เจ้าคะ ดังคำขานรับในบทสนทนาที่ยกมานี้ “เจ้าค่ะ” และ “ค่ะ” จะเห็นได้ว่าลักษณะการใช้คำขานรับของการเกิดผิดแปลกไปจากผู้หญิง

สมัยนั้น ชาวอยุธยาจึงมองว่าการเกิดนั้นพุดจาผิดแผกไปจากตน แต่ความประหลาดนี้คนสมัยนั้นไม่ได้มองว่าเป็นคำขานรับที่การเกิดพุดเป็นคำหยาบคาย เพียงแต่ไม่คุ้นชินกับคำพุดของการเกิด ซึ่งคำลงท้ายประโยคที่การเกิดใช้ก็เช่นเดียวกัน อย่างเช่นประโยคนี้ “ขอบคุณนะคะ” ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็นคำลงท้ายที่ไพเราะอย่างยิ่ง

1.4 การใช้ภาษาต่างประเทศ

1.4.1 การใช้ภาษาฝรั่งเศสในบทสนทนา ฉากที่การเกิดมีเรื่องกับชาวฝรั่งเศส 3 คนที่ตลาดวัดนางชี แล้วออกหลวงสุรสาครชาวฝรั่งเศส ได้คุยกับกับลูกน้องสองคนเป็นภาษาฝรั่งเศสประโยคที่สนทนากันนั้นค่อนข้างหยาบคาย ซึ่งการเกิดฟังภาษาฝรั่งเศสออกจึงได้ตอบโต้กลับไปเป็นภาษาฝรั่งเศสเช่นกัน ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 4 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

ออกหลวงสุรสาคร :

การเกิด :

ออกหลวงสุรสาครคุยกับลูกน้อง :

การเกิด :

ข้าไม่ลืมเจ้า แม่หญิงปากกล้าว่าจาหัวหาญกว่าผู้ชาย

ถ้าไม่ลืมก็จำเอาไว้ว่าข้าชื่อ การเกิด กลัวชะที่ไหน

Alfred, revenons en arriere et ne plaisantons

pas avec ces salauds. แพลไทย อัลเฟรด กลับกัน

เถอะอย่าสนใจพวกสฤณพวกนี้เลย

เดี๋ยว Si nous sommes stupéfaits, vous le serez

également car nous sommes les mêmes.

แพลไทย ถ้าพวกฉันทสฤณ พวกคุณก็สฤณ เพราะเราเป็น

คนเหมือนกัน

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเกิดมีทักษะการฟังและการพูดภาษาฝรั่งเศสได้อย่างดียิ่ง กล่าวคือ สิ่งที่การเกิดแสดงออกมาบ่งบอกว่าการเกิดนั้นเป็นผู้หญิงมีความรู้ มีการศึกษาสูง ไม่เพียงแต่ในสมัยปัจจุบันที่เท่านั้นที่มองว่าการเกิดเป็นคนที่มีความรู้ มีการศึกษาที่สูงในสมัยอยุธยาก็เช่นกัน เพราะคนในสมัยอยุธยา

นั้นนิยมให้เพียงฝ่ายชายที่ได้เรียนหนังสือ ถ้าเป็นฝ่ายหญิงก็ต้องเป็นลูกเจ้าขุนมูลนายเท่านั้นถึงจะได้เรียนหนังสือ ดังนั้นการที่การะเกดมีทักษะการฟัง การพูดภาษาฝรั่งเศสนั้นเป็นเรื่องที่สร้างความอัศจรรย์ใจให้แก่ชาวอยุธยาอย่างยิ่ง และคนในสมัยอยุธยาก็ย่อมจะยอมรับว่าการะเกดเป็นคนที่เก่งมากในสมัยนั้น เนื่องจากคนสมัยอยุธยาโดยเฉพาะผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่รู้หนังสือและไม่รู้ภาษาของชาวต่างชาติ

1.4.2 การใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ฉากที่การะเกดกำลังตัดเย็บชุดชั้นในอยู่ที่ห้องนอนของเธอแต่เป็นเวลาเดียวกันกับที่ครอบครัวของออกยาโหราธิบดีกำลังจะรับประทานอาหาร ทุกคนจึงรอนางเอกเพื่อที่จะได้รับประทานอาหาร พร้อมหน้า พร้อมตากัน คุณหญิงจำปาจึงใช้ให้บ่าวคนรับใช้ไปตามเธอ ดังตัวอย่างเหตุการณ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 5 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

- การะเกด : เรียนคุณลุงกับคุณป้าว่าข้าไม่รับประทานข้าว วันนี้ไดเอท (Diet) รออะไรอยู่ล่ะก็ ไปลิ้นปี่ปริก
- ปริก : หึ
- ปริก : แม่หญิงบอกว่าไม่รับประทาน ฟิลิกเจ้าค่ะ
- คุณหญิงจำปา : ทำไม
- ปริก : แม่หญิงบอกว่าวันนี้โดนเอ็ด
- คุณหญิงจำปา : อะไรนะ
- ปริก : โดนเอ็ดเจ้าค่ะ โดนเอ็ด

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาข้างต้นเห็นได้ว่าการะเกดได้แทรกคำว่า “ไดเอท” (Diet) ลงไปในประโยคคำพูดของการะเกด ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษมีความหมายว่า การควบคุมการรับประทานอาหารโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดน้ำหนัก กล่าวคือ การะเกด มีการใช้คำว่า “ไดเอท” ในบทสนทนายระหว่างเธอกับปริก ทำให้คนสมัยเก่าอย่างปริกฟังไม่เข้าใจในสิ่งที่การะเกดต้องการจะสื่อสารปริกจึงนำคำที่การะเกดพูดไปสื่อสารแบบผิด ๆ คำว่า “เอท” ที่ปริกเข้าใจ

นั่นคือคำว่า “เอ็ด” ในสมัยอยุธยา มีความหมายว่า โดนดู โดนด่า ดังนั้นคนในสมัยเก่าจึงมองว่าการเกิดไม่ใช่คนอยุธยาเพราะการเกิดมีวาจาที่ผิดแผกไปจากคนสมัยอยุธยามาก คือมีการใช้คำพูดที่แตกต่างจากคนสมัยอยุธยามากเกินไป ทำให้คนในสมัยอยุธยานั้นน่าจะมองว่าการเกิดเป็นคนพูดจาไม่รู้เรื่อง แต่ในสมัยปัจจุบันเป็นคำศัพท์แสดงถึงเป็นคำศัพท์ที่แปลกใหม่ที่นิยมใช้ในหมู่วัยรุ่นที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย

1.4.3 การใช้คำศัพท์ภาษาจีน ฉากที่การเกิดสั่งทำเครื่องกรองน้ำกับช่างชาวจีนเมื่อทำเสร็จแล้วจีนฮองได้นำ เครื่องกรองน้ำมาส่งที่เรือนออกยาโหรอธิบดี มีบ่าวไพร่มางดุดูเต็มเรือนเพราะตั้งแต่เกิดมาไม่เคยเห็น

ภาพที่ 6 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนา

เกศสุรางค์:	มาแล้วหรือจีนฮอง
จีนฮอง:	ฮ่อ ถูกไหมขอรับ
เกศสุรางค์:	เจ้ง
จีนฮอง:	เจ้ง ฮ่อ ฮ่อ ๆ ๆ

(บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

จากบทสนทนาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเกิดพูดคำว่า “เจ้ง” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีความหมายว่า ยอดเยี่ยม ดีเลิศ เป็นคำในภาษาจีน กล่าวคือ การเกิดมีการใช้คำว่า “เจ้ง” ในบทสนทนาระหว่างการเกิดกับจีนฮอง ทำให้คนสมัยเก่าที่เป็นคนไทยฟังไม่เข้าใจในสิ่งที่เธอพูด และไม่เข้าใจว่าคำว่าเจ้งที่เธอพูดนั้นแปลว่าอะไร แต่สำหรับคนจีนเข้าใจดีว่าการเกิดกำลังกล่าวชมพวกเขาอยู่ บทสนทนาข้างต้นจะเห็นได้ว่าคนในสมัยอยุธยาไม่นิยมพูดภาษาอื่นนอกจากภาษาของตน แตกต่างจากคนสมัยใหม่ที่นิยมใช้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศและนิยมรับวัฒนธรรมจากชาวต่างชาติ ซึ่งการเกิดที่เป็นหญิงสมัยใหม่เป็นคนสมัยใหม่จึงนิยมพูดคำศัพท์ประเทศต่าง ๆ อยู่เป็นระยะ ๆ

2. ลักษณะการแสดงออกภายนอก ได้ผลวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 กริยาท่าทาง การใช้ภาษามือประกอบภาษาพูด ฉากที่พระเอกพานางเอกไปซื้อผ้าไตรจีวรที่ตลาดป่าผ้าเหลือง เมื่อซื้อของเสร็จพระเอกได้บอกให้ป้าคนสนิทไปเตรียมเรือไปท่าเรือจ้างวัดนางชี แต่ไม่ให้นางเอกไปด้วย นางเอกจึงได้อ้อนวอน ขอร้อง และมีการทำท่าทางประกอบกับการพูดของเธอ ดังตัวอย่างเหตุการณ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 7 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากภาพเหตุการณ์ตัวอย่างที่ยกมา เห็นได้ว่าการะเทศมีกริยาท่าทางการแสดงออกต่างจากคนในสมัยอยุธยา กล่าวคือ การะเทศมีกริยาท่าทางการแสดงออกที่ไม่เรียบร้อย ไม่สำรวมกาย นอกจากนี้การะเทศยังมีการใช้ท่าทางภาษามือประกอบการพูดด้วย ซึ่งแตกต่างจากผู้หญิงชาวอยุธยาที่มีกริยาการแสดงออกที่เรียบร้อย อ่อนหวาน ความเป็นกุลสตรีไทย ที่แสดงออกมา การแสดงออกของการะเทศที่แสดงออกมานั้นในสมัยอยุธยาถือเป็นการแสดงกริยาที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งคนในสมัยอยุธยาอาจมองว่าการะเทศเป็นคนที่ไม่มีลักษณะความเป็นผู้ดี

2.2 มารยาทการแสดงออก เหมาะกับบุคคล โอกาส และสถานที่ ภาพเหตุการณ์ข้างต้นเป็นเหตุการณ์ที่การะเทศปฏิบัติตนเมื่ออยู่กับคุณหญิงจำปาผู้เป็นป้า เธอได้แสดงออกถึงการใช้กริยามารยาทเมื่ออยู่กับผู้ใหญ่ ดังตัวอย่างเหตุการณ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 8 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

เหตุการณ์ดังกล่าวที่เข้ามาข้างต้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการเกิดมีการแสดงออกในขณะอยู่กับผู้ใหญ่ที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การเกิดมีการทำตัวเสมอผู้ใหญ่การแสดงออกของการเกิดไม่มีการสำรวมกายในบางเหตุการณ์ปรากฏการไม่สำรวมมาจาด้วย ซึ่งการแสดงออกของการเกิดถือเป็นการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมและไม่สมควร เป็นอย่างมากในสมัยนั้น และคนในสมัยก่อนจะมองว่าการเกิดนั้นมีกิริยาที่น่ารังเกียจอาจมองไปถึงการที่ไม่มีผู้ใหญ่คอยอบรม สั่งสอนด้านมารยาท และการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นก็ยังถือว่าการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ผิดหลักการปฏิบัติตนของกุลสตรีไทย และในสมัยปัจจุบันการกระทำดังกล่าวก็ยังถือเป็นการกระทำที่ไม่สมควรเช่นกัน เพียงแต่ไม่เคร่งครัดเหมือนในสมัยก่อน

3. การใส่ใจในรูปลักษณ์

3.1 การดูแลผิวพรรณและความสะอาดร่างกาย การอาบน้ำและการดูแลผิวด้วยสมุนไพรแอ้มบาวที่ดูแลการเกิดกำลังอาบน้ำและขัดผิวให้การเกิด โดยการใช้สมุนไพรต่าง ๆ ซึ่งจะมีการใช้มะขามเปียกขัดผิวให้การเกิด และใช้ขมิ้นไพร ขัดผิวให้เหลือง ดังตัวอย่างเหตุการณ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 9 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากบทสนทนาข้างต้นจะเห็นได้ว่าในยุคสมัยก่อนก็มีการดูแลรักษาผิวพรรณโดยมีวิธีการที่แตกต่างจากสมัยปัจจุบันคนในสมัยอยุธยาจะใช้สมุนไพรต่าง ๆ ตามท้องถิ่นที่ได้จากนั้นนำมาทำเป็นสมุนไพรเพื่อใช้ในการดูแลผิวพรรณ ซึ่งจะแตกต่างจากในสมัยปัจจุบัน ที่มีการนำสมุนไพรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ก่อนนำมาใช้ เนื่องจากในสมัยปัจจุบัน เป็นยุคสมัยใหม่คนในสมัยปัจจุบันนั้นมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากการดูแลผิวพรรณจึงไม่ใช่เรื่องยาก และไม่จำเป็นต้องหาสมุนไพรมาใช้เหมือนในสมัยก่อนเพราะในปัจจุบันมีสถานที่เสริมความงามเกิดขึ้นเรียกว่าคลินิกเสริมความงาม

3.2 การแต่งหน้าทำผมของผู้หญิงสมัยใหม่ ฉากที่การเกิดแต่งตัวทำทรงผมรัดเป็นผมแคะสองข้างและกำลังเดินทางจะไปทำบุญที่วัดแต่คุณหญิงจำปาไม่พอใจกับทรงผมของการเกิด คุณหญิงจำปาไม่ยอมให้การเกิดไปวัดด้วย ถ้าไม่เปลี่ยนทรงผมใหม่ ดังตัวอย่างเหตุการณ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 10 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเกิดมีการทำทรงผมที่แปลกใหม่ซึ่งผู้หญิงในสมัยอยุธยาจะไม่ทำทรงผมแต่จะเป็นการเจียนผมเหมือนกับผู้ชายให้สั้นและปล่อยผมปกติเท่านั้นแต่การเกิดมีการทำผมใหม่ ซึ่งเป็นทรงที่แปลกใหม่เหมือนกับผู้หญิงในสมัยปัจจุบันที่นิยมทำมากในกลุ่มวัยรุ่น เช่นการถักเปีย และการมัดผมเป็นทรงต่าง ๆ รวมทั้งการที่นิยมทำทรงผม แบบต่าง ๆ ตามโซเซียลมีเดียในยุคปัจจุบันนี้ ซึ่งผู้หญิงในสมัยก่อนจะไม่ทำทรงผมเช่นนี้ ผู้หญิงสมัยก่อนจะมองว่าการแต่งหน้าทำผมเช่นนี้ ไม่สมควรกระทำ คนในสมัยก่อนจะคิดว่าการทำเช่นนี้มันน่ารังเกียจและเหมือนกับผู้หญิงที่ไม่สมประกอบ

3.3 รูปแบบการแต่งตัว รูปแบบการแต่งกายและการใส่เครื่องประดับของผู้หญิงเป็นฉากที่ผินกับแยม กำลังแต่งตัวให้กับการเกิด การใส่ผ้าถุง ใส่สไบ การใส่สร้อยสังวาล และใส่เครื่องประดับต่าง ๆ ในการแต่งตัวให้กับการเกิด แต่การเกิดไม่ยอมให้บ่าวสองคนแต่งตัวให้จะแต่งเองแต่แต่งไม่ถูกวิธีบ่าวสองคนจึงเข้าไปช่วยแต่งตัวให้กับการเกิด

ภาพที่ 11 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า การแต่งตัวในสมัยก่อนค่อนข้างจะละเอียด เครื่องประดับในการการแต่งกายจะมีเยอะ เช่น สไบ สร้อยสังวาล กำไล เป็นต้น ผู้หญิงในสมัยอยุธยาจะนิยมใส่ผ้าถุง ซึ่งต่างจากสมัยปัจจุบันที่แต่งกายโดยการสวมใส่เสื้อผ้าที่ใส่แล้วรู้สึกสบาย เครื่องแต่งกายไม่เยอะเหมือนในสมัยก่อน เป็นการแต่งกายที่เรียบง่าย นิยมใส่กางเกงมากกว่าผ้าถุงหรือกระโปรง หากใส่ผ้าถุงที่ปรากฏและนิยมใส่ในสมัยปัจจุบันก็คือการใส่ไปทำบุญที่วัด หรือใส่เฉพาะเวลาที่เป็นงานบุญมงคลเท่านั้น หากเป็นกลุ่มวัยรุ่นการแต่งการที่นิยมใส่คือจะสวมเป็นชุดกระโปรงสำเร็จรูป หรือนิยมเรียกอีกอย่างว่าชุดเดรส (Dress) เป็นคำในภาษาอังกฤษ

4. ลักษณะวิธีการคิด

4.1 การนำเสนอการปฐมพยาบาลและการดูแลสุขอนามัยของคนสมัยใหม่ เป็นฉากที่การะเกดกำลังทำ Cardiopulmonary Resuscitation หรือเรียกสั้น ๆ ว่า CPR ซึ่งมีความหมายว่าการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ใช้ฟื้นคืนชีพให้ผู้ที่ยุดยหายใจหรือหัวใจหยุดเต้นกลับมามีชีพจรดังเดิม ซึ่งการะเกดได้ทำการผายปอดช่วยชีวิตหมื่นสุนทรเทวาที่ตกเรือแล้วชีพจรหยุดเต้น ที่ตลาดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผู้คนมองดูการช่วยชีวิตของการะเกด

ภาพที่ 12 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากภาพข้างต้นการะเกดได้ช่วยชีวิตหมื่นสุนทรเทวาจากการตกเรือแล้วชีพจรหยุดเต้น เป็นวิธีการคิดช่วยชีวิตแบบชาวตะวันตก เป็นการช่วยชีวิตคนเบื้องต้นจากการจมน้ำ โดยที่การะเกดไม่ได้คำนึงถึงสิ่งรอบข้างในเวลานั้น ชาวบ้านที่มาดู ต่างคิดว่าสิ่งที่การะเกดทำนั้นเป็นสิ่งที่ผิดจารีตประเพณี แต่ในสมัยปัจจุบันสิ่งที่การะเกดทำนั้นถือเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นการช่วยชีวิตอีกอย่างหนึ่งของคนในสมัยปัจจุบัน

4.2 การนำเสนอสิ่งของเครื่องใช้ของคนสมัยใหม่ ฉากที่การะเกดสั่งพ่อค้าคนจีนทำกระทะ ซึ่งกระทะที่การะเกด สั่งพ่อค้าคนจีนทำนั้น คือกระทะที่การะเกดจะเอามาไว้ย่างเนื้อหมู และพ่อค้าคนจีนก็นำกระทะที่การะเกดสั่งทำมาให้การะเกดดูว่าถูกต้องไหม

ภาพที่ 13 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนาข้างต้นเป็นฉากที่การเกิดสังพ้อค้าคนจีนทำกระทะ ซึ่งกระทะที่การเกิดสังพ้อค้าคนจีนทำกล่าวคือ กระทะที่การเกิดสังพ้อทำเป็นกระทะที่เอาไว้สำหรับการย่างเนื้อสัตว์ ในสมัยปัจจุบันที่เรียกว่าเตาหมูกระทะ วิธีการใช้งานของกระทะที่การเกิดสังพ้อทำนั้น คือการนำเนื้อหมูขึ้นไปย่างบนกระทะและเติมน้ำซุปลงไปตามด้วยการใส่ผัก ในสมัยก่อนจะไม่มีกระทะเช่นนี้ คนสมัยก่อนไม่รู้จักเตาหมูกระทะและการรับประทานหมูกระทะ ซึ่งเป็นค่านิยมที่การเกิดนำเสนอต่อคนในสมัยก่อน ให้รู้จักกระทะและการกินหมูกระทะ

4.3 การต่อสู้และโต้ตอบผู้ชายที่รังแกผู้หญิง ฉากที่การเกิดตามหมื่นสุนทรเทวาไปที่ตลาดซีกุล แล้วไปเจอกับผู้ชายสองคนเข้ามาพูดไม่ดีและทำร้ายฟันที่เป็นบ่าวเป็นการเกิดเห็นเช่นนั้นจึงต่อว่าและต่อสู้กับผู้ชายสองคนที่เข้ามาทำท่าที่คุกคามการเกิดและบ่าวของการเกิด

ภาพที่ 14 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

บทสนทนาข้างต้นเป็นเป็นฉากที่เกิดขึ้นกลางตลาดซีกุล การเกิดและบ่าวกำลังเดินดูสินค้าในตลาดระหว่างที่กำลังเลือกซื้อสินค้ามีผู้ชายสองคนได้เดินมาพูดคุยในสิ่งที่ไม่ดีมีการคุกคามการเกิดอย่างชัดเจน จนมีการทำร้ายฟันบ่าวของการเกิด การระแคะเห็นอย่างนั้นจึงได้ต่อว่ากับผู้ชายสองคนนั้น แต่ผู้ชายสองคนก็ยังไม่หยุดที่จะ

มาคุกคามการกระเถิด การกระเถิดจึงต่อสู้กับผู้ชายสองคนที่มาคุกคาม ผู้คนในตลาดเห็นก็พากันตกใจกับการกระทำของการกระเถิด เพราะผู้หญิงในสมัยก่อนจะกลัวผู้ชายและไม่กล้าที่จะต่อสู้กับผู้ชาย เพราะผู้หญิงสมัยก่อนจะไม่กล้าแม้แต่จะพูดหรือต่อว่าผู้ชายโดยวิธีการคิดของผู้หญิงสมัยก่อนคือผู้ชายเป็นใหญ่ แต่การกระเถิดไม่ได้คิดเช่นนั้น การกระเถิดต่อสู้กับผู้ชายที่มาคุกคามโดยไม่ได้อคติกลัวผู้ชาย เพราะผู้หญิงสมัยปัจจุบันนี้ต้องมีวิชาการต่อสู้ป้องกันตัวจากผู้ชายที่คุกคามและสมัยปัจจุบันผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน

4.4 การนำเสนอเมนูอาหารของคนสมัยใหม่ ฉากที่การกระเถิดและแม่หญิงจันทร์วาดช่วยกันทำมะม่วงน้ำปลาหวาน การกระเถิดและแม่หญิงจันทร์วาดกำลังทานมะม่วงน้ำปลาหวานที่ทั้งสองคนช่วยกันทำ บ่าวในเรื่องต่างติดใจฝีมือการทำมะม่วงน้ำปลาหวานของการกระเถิด

ภาพที่ 15 ภาพจาก (บุพเพสันนิวาส: 3plus.com)

ที่มา: บุพเพสันนิวาส: 3plus.com

จากบทสนทนาข้างต้นการกระเถิดสอนแม่หญิงจันทร์วาดทำมะม่วงน้ำปลาหวาน ซึ่งแม่หญิงจันทร์วาดไม่เคยรู้จักและไม่เคยทำมาก่อน กล่าวคือ คนในสมัยก่อนนิยมทานมะม่วงกับเกลือ กะปิ เป็นต้น จะไม่มีการทำน้ำปลาหวานเหมือนที่การกระเถิดทำ ในสมัยปัจจุบันนิยมนำมะม่วงมาทำเป็นยำ ตำใส่วัตถุดิบต่าง ๆ เช่นปูดอง กุ้งแห้ง หรือแม้แต่การทำมะม่วงน้ำปลาหวาน แต่คนในสมัยก่อนไม่เคยรับประทานในลักษณะเช่นนี้มาก่อน ทุกคนต่างประหลาดใจในการทำมะม่วงน้ำปลาหวานของการกระเถิด เมื่อทุกคนได้ลองรับประทานมะม่วงน้ำปลาหวานของการกระเถิดต่างพากันชอบในรสชาติของมะม่วงน้ำปลาหวาน เพราะไม่เคยทานมะม่วงกับเครื่องเคียงในลักษณะเช่นนี้มาก่อน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าความเป็นหญิงสมัยใหม่ของตัวละครบุพเพสันนิวาส สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะการใช้ภาษา ในเรื่องมีลักษณะการใช้ภาษาของหญิงสมัยใหม่ที่ปรากฏคือการใช้คำสรรพนาม คำลงท้าย คำขานรับ การใช้คำแสลง และปรกัญคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ ที่ปรากฏเด่นชัดในเรื่อง เช่น การใช้สรรพนามแทนตัวละครว่าฉัน คุณ การใช้คำลงท้ายคำขานรับ คือ นะคะ ค่ะ โอเค เป็นต้น

2. ลักษณะการแสดงออกภายนอก ตัวละครเอกมีการแสดงออกภายนอกที่ปรากฏชัดเจนคือการวางตัว กิริยาท่าทาง ที่ไม่เหมาะสมกับบุคคลโอกาสและสถานที่

3. การใส่ใจในรูปลักษณ์ การใส่ใจในรูปลักษณ์จากการที่ผู้วิจัยได้ไปศึกษาเนื้อหาของบทละครในเรื่องที่ ปรากฏความเป็นหญิงสมัยใหม่คือการดูแลความสะอาดของร่างกายผิวพรรณ การแต่งหน้าและการแต่งตัว ของตัวละครเอกมีการทำความสะอาดร่างกายก่อนนอนเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับผู้หญิงสมัยใหม่ เพราะต้องดูแลรักษา สุขภาพผิวพรรณให้ดูดีอยู่เสมอจนเป็นกิจวัตรประจำวันที่ต้องทำอยู่ทุกวัน รวมการแต่งหน้า การทำผมและการ แต่งตัวก่อนออกจากห้องหรือออกจากบ้านผิวพรรณหน้าตาทรงผมและการแต่งตัวต้องดูดีทุกวันในการใช้ ชีวิตประจำวัน

4. ลักษณะวิธีการคิด ตัวละครเอกมีการเสนอแนวคิดแบบคนสมัยใหม่คือการนำความรู้จากสมัยปัจจุบันเข้ามาประยุกต์ใช้ ที่ปรากฏชัดเจนคือ การนำความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลของคนสมัยใหม่มาใช้ การนำความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีจากสมัยปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับชีวิตความเป็นอยู่ในสมัยอยุธยา เช่น การทำเครื่องกรองน้ำ เป็นต้น

อภิปรายผล

ประเด็นแรกการกล้าแสดงออกเพื่อแสดงถึงความเป็นตัวตน ตัวละครในเรื่องบุพเพสันนิวาสทุกตัวละครต่าง มีบทบาทความโดดเด่นจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องที่เด่นชัดทุกตัวละคร ซึ่งมีตัวละครเอกที่น่าสนใจ คือ แม่หญิง การะเกดหรือเกดสุรางค์ ที่สร้างสรรค์ผลงานได้ไม่หยุดยั้ง ไม่ว่าจะเป็นการตัดเย็บชุดชั้นใน การออกกำลังกายด้วย โยคะ การเป็นผู้นำเชียร์การแข่งขัน การตอบโต้ทางวาจา พฤติกรรมของแม่หญิงการะเกดที่ช่างสงสัย กล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็นและลงมือทำจริง อีกทั้งการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกรุงศรีอยุธยาที่ เปลี่ยนแปลงจากความเป็นอยู่ในยุคปัจจุบันอย่างมาก เช่น การอาบน้ำที่ใช้น้ำ การเดินทางโดยทางน้ำเป็นหลัก การเข้าเวจหรือการขบถสมัยก่อน และต้องอดทนต่อการใช้ชีวิตที่ไม่มีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตหรือเครื่องมือสื่อสาร เป็นต้น

ประเด็นสุดท้ายวัฒนธรรมทางศาสนา เช่น ความเชื่อในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ความเชื่อเรื่องกฎ แห่งกรรม การเวียนว่ายตายเกิด ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ และเวทมนตร์คาถาทั้งนี้อาจเพราะละครบุพเพสันนิวาส เป็นเรื่องราวข้ามภพระหว่างอยุธยาปัจจุบัน โดยมีการเล่าเรื่องส่วนใหญ่อยู่ในสมัยอยุธยาจึงสอดแทรกวิถีชีวิต ทั้งนี้ความเป็นหญิงสมัยใหม่ก็ยังมีปรากฏความเชื่อดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ เทวากร คำสัตย์ (2563) โดยมีเกดสุรางค์ ตัวดำเนินเรื่องหลักเป็นตัวแทนของคนในยุคปัจจุบัน มีการทำบุญ กรวดน้ำ ทำทาน เชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา โหราศาสตร์ และอันดับสุดท้ายคือ มุมมองทางวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้คำสแลง คำทับศัพท์ที่ ต่างไปจากสมัยอยุธยา โดยที่ความแตกต่างนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเพิ่มอรรถรสในการวิเคราะห์ละครเรื่อง บุพเพสันนิวาสได้เป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับลักขณา รุ่งโรจน์ (2565) ที่พบวัฒนธรรมการใช้ภาษาของคนไทยสมัย กรุงศรีอยุธยาว่า มีการใช้คำเรียกชื่อ มีการใช้คำสแลง และมีการใช้ภาษาต่างประเทศ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

การศึกษาความเป็นหญิงสมัยใหม่สามารถนำไปต่อยอดกับวรรณกรรมประเภทอื่นได้ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น ภาพยนตร์ ซีรีส์ไทยและต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบความเป็นหญิงและความเป็นชายสมัยใหม่ในวรรณกรรมไทยและวรรณกรรม ต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กษิดิ์เดช สุวรรณมาลี. (2560). *การเลือกเนื้อหาและการสร้างบทละครโทรทัศน์ในมุมมองของผู้ผลิตและผู้ชม*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาการบริหารธุรกิจบัณฑิต และการผลิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2543). *ภาพลักษณ์ของผู้หญิงสมัยใหม่ในสื่อมวลชน*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). *เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: ศาลาแดง.
- เทวกร คำสัตย์. (2563). *บุพเพสันนิวาส: ภาพสะท้อนด้านการถ่ายทอดข้อมูลทางวัฒนธรรม*. วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 10(1), 126-134.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2532). *สถานภาพสตรีไทย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.
- มิโชค ราษฎร์นวัต. (2544). *การต่อรองทางเพศสภาพในนิตยสารผู้หญิงผู้หญิงและผู้ชาย*. นิเทศศาสตร์ มหบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักขณา รุ่งโรจน์. (2565). *กลวิธีการแสดงความเห็นโต้แย้งในละครย้อนยุค เรื่อง บุพเพสันนิวาส*. วารสาร ศิลปศาสตร์ราชมงคล, 4(2), 347-359
- วิกิพีเดีย. (2561). *บุพเพสันนิวาส*. สืบค้นข้อมูลวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567. จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- วิกิพีเดีย. (2567). *ความเป็นหญิง*. สืบค้นข้อมูลวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567. จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.
- ศิริญาสุจินตวงศ์. (2554). *100 เรื่องเล่าสมัยในสยาม*. กรุงเทพมหานคร:อมรินทร์.
- ศิริพร ปัญญาเมธิกุล. (2561). *ภาษาเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พรินท์คอร์เนอร์

ผู้เขียนบทความ

มาลินี ไชยะนิต นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
จังหวัดร้อยเอ็ด อีเมล 0935390336aor@gmail.com

ทิพาพร เพ็งศรีโคตร นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
จังหวัดร้อยเอ็ด อีเมล tipaparn5422@gmail.com

อนันตศักดิ์ พลแก้วเกษ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด อีเมล anantasak01@gmail.com